

20.9. 2026

25. NEDEĽA CEZ ROK

Apoštol

Informačný list

IX.ročník/38/2026

Rímskokatolíckej farnosti sv. Ondreja, Košice

Dobrovoľný príspevok

20.9. 2026

25. NEDEĽA CEZ ROK

Božie milosrdenstvo

„Misereri ponitur proprium Deo, et in hoc maxime dicitur eius omnipotentia manifestari.“

„Milosrdenstvo sa považuje za osobitne vlastné Bohu,

a práve v ňom sa najväčšmi prejavuje Jeho všemohúcnosť.“ sv. Tomáš Akvinský

Prečo je milosrdenstvo „vlastné Bohu“?

Sv. Tomáš Akvinský nám pomôže vysvetliť význam samotného milosrdenstva. Milosrdenstvo nie je iba citová ľútosť. Je to postoj, pri ktorom človek vidí nedostatok, biedu alebo utrpenie druhého a koná, aby tento nedostatok odstránil. Vysvetľuje, že práve „doplňať nedostatok druhého“ je charakteristickým konaním toho, kto má možnosť dávať.

A tu sa dostávame k Bohu. Boh od nikoho nič nepotrebuje. Nemá nijaký nedostatok, ktorý by musel niekto iný odstrániť. Naopak, všetko, čo stvorenie má, prijíma od Boha.

Preto je Boží vzťah k stvoreniu radikálne darujúci. Boh dáva bytie tomu, čo nebolo. Dáva život. Odpúšťa hriech. Obnovuje človeka, ktorý sa od neho vzdialil. Dáva milosť človeku, ktorý si ju nemôže „zaslúžiť“ v zmysle pohľadávky voči Bohu.

Pre Tomáša je preto milosrdenstvo akoby pohybom Božej dobroty smerom k nedostatku stvorenia. To je dôležité rozlíšenie. Tomáš výslovne upozorňuje, že v Bohu nemôžeme hovoriť o milosrdenstve ako o emocionálnom pohnutí či utrpení. Boh podľa klasickej tomistickej metafyziky nepodlieha vášňam.

Preto hovorí, že milosrdenstvo patrí Bohu podľa účinku – secundum effectum: Boh odstraňuje biedu a nedostatok stvorenia. Človek vidí trpiaceho a jeho utrpenie sa ho dotkne, Boh nepotrebuje byť „zranený“ utrpením druhého, aby konal. Jeho добрota

sama spôsobuje, že dáva stvoreniu dobro, ktoré mu chýba.

Prečo sa práve v milosrdenstve prejavuje Božia všemohúcnosť? Tu je Tomášova myšlienka mimoriadne zaujímavá. Mohli by sme očakávať, že všemohúcnosť sa najviac prejavuje pri stvorení vesmíru, zázrakoch alebo ovládaní prírody. Tomáš však hovorí: zvlášť sa prejavuje v odpúšťaní a milosrdenstve. V Summa theologiae I, q. 25, a. 3, ad 3 uvádza tri dôvody.

Po prvé, Boh môže slobodne odpustiť hriech, pretože nad ním nestojí nijaká vyššia autorita, ktorej zákonu by podliehal. Tým sa prejavuje jeho najvyššia moc.

Po druhé, milosrdenstvom Boh nielen odstráni zlo, ale dokáže človeka priviesť k účasti na nekonečnom dobre. A to je podľa Tomáša jeden z najvyšších účinkov Božej moci. A po tretie – milosrdenstvo je základom všetkých Božích diel, milosrdenstvo stojí ešte pred spravodlivosťou. Tomáš vyslovuje pozoruhodnú vetu: dielo Božej spravodlivosti vždy predpokladá dielo milosrdenstva a je na ňom založené. Zjednodušene povedané, predstavme si, že Boh dá človeku niečo, čo mu „patrí“. Prečo mu to patrí? Pretože už má niečo predchádzajúce. Ale odkiaľ dostal to predchádzajúce? Keď budeme pokračovať až na začiatok, dôjdeme k bodu, kde už nič predchádzajúce nie je. Zostáva iba slobodná Božia добрota.

Pondelok 21.9.	Sv. Matúša, apoštola a evanjelistu, sviatok	Podhradová	18:00	+ Jozef
		Rozália	16:00	ZBP Ondrej
Utorok 22.9.	féria	Podhradová	18:00	+ Pavol
		Rozália	16:00	ZBP Ondrej s rodinou
Streda 23.9.	Sv. Pia z Pietrelciny, kňaza spomienka	Podhradová	18:00	+ Rudolf
		Rozália	16:00	ZBP Miroslav
Štvrtok 24.9.	féria	Podhradová	18:00	+ Jolana, Štefan
		Rozália	16:00	ZBP Miroslav s rodinou
Piatok 25.9.	féria	Podhradová	18:00	ZBP pre Alžbetu, Ladislava
		Rozália	16:00	+ Jozef
Sobota 26.9.	Sv. omša s nedeľnou platnosťou	Podhradová	18:00	ZBP pre Irenu a Vladimíra (45.výr. sobáša)
Nedeľa 27.9.	26. NEDEĽA CEZ ROK	Podhradová	8:00	ZBP Peter, Marián, Zuzana, Janík
			9:00	+ Andrej, Mária, Vierka, Helena
			10:00	+ Mária, Ján, Michal, Mária
		Horný Bankov	14:15	
		Rozália	15:15	+ Emil

Farár : JCDr. Marek Ondrej, PhD.

prokurátor, advokát Apoštolského Tribunálu Rímskej Roty

Kaplán : ThLic. Roman Haško, PhD.

Duchovný otec : doc.ThDr.Radoslav Lojan, PhD.

Dekan Teologickej fakulty v Košiciach

Farská kancelária

Cesta pod Hradovou III/3037, 040 01, Košice

PO - ŠTV. : od 17:00 - do 17:30

0948 29 06 07 , www.svondreja.sk

farnostsvondreja@gmail.com

Pastoračného centra

SK49 0900 0000 0050 4443 9501

Milodar je možné

poslať na účet

Farnosti sv. Ondreja, apoštola

SK43 0900 0000 0050 4444 0094

Bankový účet Kaplnky sv. Rozálie

SK17 0900 0000 0051 1082 0766

Horný Bankov

SK19 0900 0000 0051 1082 1603

Na pomoc pre ukrajinských utečencov SK76 0900 0000 0051 6482 2126

Človeku napríklad „patria“ určité schopnosti vzhľadom na jeho ľudskú prirodzenosť. Ale samotná ľudská prirodzenosť mu nepatrí na základe nejakej zásluhy. Samotné jeho bytie je dar. Preto Tomáš tvrdí, že pri pohľade na úplný začiatok každého Božieho diela nájdeme milosrdenstvo.

To znamená, spravodlivosť hovorí: dať tomu druhému, čo mu patrí. Milosrdenstvo ide ešte hlbšie a pýta sa: odkiaľ vôbec pochádza to, čo mu patrí? A odpoveďou je nakoniec Boží dar.

Milosrdenstvo teda nie je opakom spravodlivosti Toto je veľmi dôležité. Tomáš nepovie: Boh je niekedy spravodlivý a inokedy milosrdný. Naopak, píše, že milosrdenstvo neruší spravodlivosť, ale určitým spôsobom ju naplňuje a presahuje.

Milosrdenstvo neznamená: „Na zle nezáleží.“ Znamená: „Zlo nebude mať posledné slovo.“ Boh je schopný urobiť niečo, čo človek často nedokáže, z hriešnika môže urobiť svätca, z viny môže viesť k obráteniu a zo zlyhania môže otvoriť nový začiatok.

Práve preto možno povedať, že odpustiť je v istom zmysle väčším prejavom moci než potrestať. Potrestať znamená odpovedať na existujúci stav. Milosrdenstvo dokáže tento stav premeniť. A čo to znamená pre človeka? Tu Tomáš robí ešte jedno krásne rozlíšenie.

Hovorí, že milosrdenstvo je samo osebe najväčšou z čností orientovaných na druhého človeka, pretože jeho cieľom je odstrániť biedu druhého. Ale pre človeka nie je absolútne najvyššou čnosťou.

Tou zostáva caritas – láska, pretože láskou sa človek spája priamo s Bohom.

Môžeme to zhrnúť: Vo vzťahu človeka k Bohu je najvyššia láska. Vo vzťahu človeka k blížnemu má mimoriadne prvenstvo milosrdenstvo. A v Bohu samotnom je milosrdenstvo jedným z najvyšších prejavov jeho moci.

A tu sa nám krásne spája Tomáš s evanjeliom o robotníkoch vo vinici. Hospodár tým, ktorí pracovali celý deň, nekrivdí. Dostali presne to, na čom sa dohodli.

Posledným však dá viac, než by podľa matematickej proporcionality ich práce dostali. A presne tu sa stretáva spravodlivosť a milosrdenstvo. Prví dostávajú podľa spravodlivosti. Poslední zakúsia veľkodušnosť. A hospodár sa pýta: „Či na mňa zazeráš preto, že som dobrý?“

V tom je veľmi silná tomistická myšlienka: Božia добрota voči jednému človeku nie je nespravodlivosťou voči druhému. Milosrdenstvo je Božia добрota, je presahujúcim darom. Božia všemohúcnosť sa neukazuje najväčšmi v tom, že Boh môže človeka zničiť, ale v tom, že dokáže strateného človeka zachrániť a zmeniť.

Táto tomistická formulácia sa dostala aj do liturgie. Katechizmus Katolíckej cirkvi v čl. 277 cituje starobylú kolektu:

„Deus, qui omnipotentiam tuam parcendo maxime et miserando manifestas“ –

„Bože, ty najviac prejavuješ svoju všemohúcnosť, keď sa zmilúvaš a odpúšťaš.“

zdroj : sv. Tomáš Akvinský, *Summa theologiae*

FARSKÉ OZNAMY

- Spovedanie: v pondelok, v utorok, vo štvrtok v piatok a v sobotu od 17:30.
- Adorácia: v pondelok, v utorok a v piatok od 17:30, vo štvrtok do 19:00.
- Farská kancelária je otvorená pondelok až štvrtok od 17:00 do 17:30.

MILODARY

- Bohuznami na PC : 40 €, 100 €, 100 €, 50 €, 50 €, 10 €,
- Bohuznami na farský kostol: 50 €, 300 €, Jubilant Ján na kostol 300 €, z krstu rod. Kočanová na kostol: 100 € .
- Bohuznami na kaplnku sv. Rozálie: 50 €, 100 €.

Veľmi ďakujeme všetkým darcom, ktorí finančne podporujú našu farnosť a pastoračné centrum!

V dnešnú nedeľu je 3. nedeľa v mesiaci, pri svätých omšiach je zbierka na výstavbu Pastoračného centra. Vopred ďakujeme za Vaše milodary.

TAJNiČKA

Evanjelium o robotníkoch vo vinici

Doplň správne slová. Písmeno zo sivého políčka prepíš do tajničky.

„Poslední budú prví a prví poslední.“
Mt 20,16

- Niečo, čo dostávame z lásky:
- Kto najímal robotníkov vo vinici?
- Ježiš nám hovorí o _____.
- Platidlo, ktoré dostali robotníci:
- Boh je k nám veľmi _____.
- Iné slovo pre prácu:
- Máme sa vedieť ____ z dobra druhých.

TAJNiČKA:

Boží dar je _____.

Mohlo by vás zaujímať

HIERONYMOVA NOC

Pozývame vás na večer s Božím Slovom – Hieronymova noc, ktorá sa uskutoční v piatok 25. septembra v Dóme sv. Alžbety. Host: Dp. Peter Labanc.

Program: 18:00 – sv. omša • 19:15 – začiatok čítania Božieho slova • 21:00 – moderovaná adorácia • 22:00 – pokračovanie v čítaní Božieho slova • 24:00 – kompletórium.

Do čítania Sv. písma sa môžete zapojiť aj vy prostredníctvom formulára, <https://domsvalzbety.sk/hieronymova-noc/>.

40-dňová reťaz pôstu a modlitieb za kňazov

Spoločenstvo Modlitby za kňazov vás aj v tomto roku pozýva k pôstu a modlitbám za našich duchovných otcov. 40-dňová reťaz pôstu a modlitieb bude trvať od sviatku Sedembolestnej Panny Márie, teda **od 15.9. do 24.10.2026**. Ak sa zapojíš, môžeš si vybrať ľubovoľný deň (prípadne aj viac) v tomto období a obetovať ho za kňazov či nové duchovné povolania.

V našej farnosti sa do tejto reťaze zapojíme od **21.09.2026 do 24.10.2026**, so spoločným modlitbovým úmyslom **za duchovných otcov našej farnosti**. Odporúčame pôst, ako ho v Katolíckej cirkvi prežívame na Popolcovú stredu a Veľký piatok. Ak máš zdravotné obmedzenia a nemôžeš sa týmto spôsobom postiť, môžeš si vybrať inú, tebe primeranú, formu pôstu.

Svoje požehnanie a podporu akcii vyslovil otec arcibiskup Mons. Bernard Bober.